

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

2026
MĚSÍČNÍ BULLETIN

Energetika > EU 06

Z obsahu:

- Technologie a energetická budoucnost
- Energetické sítě: dohoda ministrů
- Irské předsednictví Rady EU

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

Evropská unie vstupuje do druhé poloviny roku 2026 v prostředí, kde se potkávají stěžejní politické priority s rostoucími vnějšími tlaky. Od 1. července přebírá předsednictví Rady EU Irsko s mottem „V jednotě je síla“, které odráží dobu geopolitické nejistoty a sílící globální konkurence. Program předsednictví stojí na třech pilířích: konkurenceschopnosti, hodnotách a bezpečnosti, a usiluje o propojení ekonomické výkonnosti s odolností a soudržností. Klíčovým testem této ambice bude vyjednávání víceletého finančního rámce na období 2028 až 2034. Právě rozpočet totiž určuje, do jaké míry lze deklarované priority naplnit. Již nyní je však zřejmé, že dosažení jednoty nebude snadné. Členské státy se sice v červnu shodly na částečných vyjednávacích pozicích ohledně zjednodušení struktury rozpočtu prostřednictvím národních a regionálních partnerských plánů (NRPP) a na vytvoření nového Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF), nejcitlivější otázky, včetně celkového objemu budoucího rozpočtu a rozdělení výdajů, však zůstávají otevřené. Diskuse zároveň odhalují rozdílné přístupy členských států. Zatímco skupina „přátel soudržnosti“ usiluje o zachování silné podpory tradičních politik EU, jiné státy prosazují výraznější přesměrování rozpočtových priorit. Dne 26. června se ministři energetiky dohodli na společné vyjednávací pozici Rady k balíčku pro evropské energetické sítě. Členské státy podpořily koordinované celoevropské plánování sítí, posílení pravidel pro přeshraniční infrastrukturu a urychlení povolovacích procesů. Zároveň však prosazují úpravy, které mají zohlednit národní specifika a rozdíly v energetických mixech. Jednání s Evropským parlamentem by měla být zahájena na podzim, jakmile Parlament schválí svou vyjednávací pozici. Irsko tak přebírá předsednictví v době, kdy bude třeba hledat kompromisy mezi ambicí a realitou. Součástí agendy přitom budou i další klíčové legislativní návrhy, u nichž se předpokládá dosažení dohody během irského předsednictví, zejména akt o akcelérátoru průmyslu, iniciativa EU Inc., úprava rezervy tržní stability či návrh evropské podnikatelské peněženky.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Aleš Hilčer | Lucie Horová |
Michal Jedlička | Jaroslav Malsá | Tomáš Pírk |
Karolína Ryšavá | Josef Ševčík | David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou
považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ
a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a
textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich
zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných
v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí
za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité
v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny
Evropské komise, Evropské rady, Evropského
parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com,
Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé
inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

TECHNOLOGIE
A ENERGETICKÁ
BUDOUCNOST

TECHNOLOGIE A ENERGETICKÁ BUDOUCNOST

Evropa se posouvá směrem ke stále těsnějšímu propojení energetiky a digitálních technologií. V reakci na tento trend představila Evropská komise dne 3. června balíček technologické suverenity. Cílem je posílit digitální konkurenceschopnost, upevnit technologickou nezávislost EU a zároveň podpořit udržitelný rozvoj v době rychle rostoucího využívání umělé inteligence a datových center.

Umělá inteligence a datová infrastruktura se postupně stávají významným faktorem růstu poptávky po elektřině v Evropě. Energetický sektor na tuto změnu reaguje intenzivnějším využíváním digitalizace a umělé inteligence s cílem efektivněji řídit decentralizovanou, flexibilní a digitálně propojenou elektrizační soustavu.

Balíček obsahuje dva legislativní návrhy: akt pro

rozvoj cloudu a umělé inteligence a akt o čipech 2.0 a dvě nelegislativní iniciativy: strategický plán pro digitalizaci a umělou inteligenci v energetice a sdělení o technologické suverenitě a strategii pro otevřený zdrojový kód.

Strategický plán pro digitalizaci a umělou inteligenci v energetice (Roadmap for Digitalisation and AI in the Energy Sector – RAID -E) vytváří rámec pro rozsáhlé nasazení digitálních technologií v energetickém systému EU. Opírá se o tři vzájemně propojené pilíře: zajištění dostatečné a udržitelné energetické kapacity pro rozvoj umělé inteligence, využití AI ke zlepšení řízení a fungování energetické soustavy a dostupnost kvalitních dat nezbytných pro rozvoj pokročilých digitálních aplikací. Cílem je, aby digitalizace podporovala jak přechod k bezemisní energetice, tak posilování evropských ambicí v oblasti umělé inteligence.

Součástí strategického plánu jsou konkrétní opatření, která mají tento přístup uvést do praxe. Patří mezi ně například zavedení modelových třístranných dohod mezi veřejnými institucemi, provozovateli datových center a energetickými společnostmi s cílem zajistit

jejich udržitelnou integraci do energetického systému. Dále se počítá s vytvořením systému hodnocení udržitelnosti datových center, který bude posuzovat využívání čisté energie, efektivitu spotřeby vody i flexibilitu provozu. Plán zároveň zahrnuje návrh legislativy pro urychlení zavádění inteligentních měřičů napříč členskými státy a vznik evropského rámce pro přeshraniční sdílení energetických dat, jenž má podpořit rozvoj chytrých zařízení i modelů umělé inteligence.

Další klíčovou součástí balíčku s významem pro energetiku je **akt pro rozvoj cloudu a umělé inteligence** (Cloud and AI Development Act – CADA). Tento legislativní návrh reaguje na rostoucí potřebu zajistit dostatečné technologické zázemí pro rozvoj digitální ekonomiky a má za cíl urychlit budování cloudové infrastruktury, datových center a celkové výpočetní kapacity v EU. Zavádí soubor opatření, která mají zjednodušit a zrychlit investice do této oblasti. Počítá například s vymezením zón pro zrychlený rozvoj datových center, které budou členské státy určovat jako prioritní lokality pro novou infrastrukturu.

Otevřený zdrojový kód (open source) označuje

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

TECHNOLOGIE
A ENERGETICKÁ
BUDOUCNOST

software, jehož zdrojový kód je veřejně přístupný a může být volně používán, studován, upravován i sdílen. Tento přístup podporuje spolupráci, transparentnost a rychlejší inovace, protože umožňuje zapojení široké komunity vývojářů i organizací. **Sdělení o technologické suverenitě a strategii EU pro otevřený zdrojový kód** na tento princip navazuje a usiluje o posílení jeho využívání ve veřejném i soukromém sektoru. Cílem je podpořit evropský technologický ekosystém, snížit závislost na tzv. proprietárních řešeních mimo EU (tedy uzavřeném softwaru vlastněném jedním dodavatelem) a zároveň zvýšit konkurenceschopnost podniků i důvěru uživatelů v digitální služby.

Legislativní návrhy nyní budou projednány v Evropském parlamentu a Radě. Evropská komise mezitím připravuje další kroky, včetně výzvy na vznik gigatováren pro umělou inteligenci, a zahájí jednání s členskými státy, skupinou Evropské investiční banky a dalšími partnery s cílem zajistit financování pro rozvoj technologické suverenity EU.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ENERGETICKÉ SÍTĚ:
DOHODA MINISTRŮ

ENERGETICKÉ SÍTĚ: DOHODA MINISTRŮ

Ministři energetiky členských států EU se dne 26. června dohodli na společné vyjednávací pozici Rady k balíčku pro evropské energetické sítě. Balíček zahrnuje revizi nařízení o transevropské energetické infrastruktury (TEN-E) a novou směrnici zaměřenou na povolovací procesy. Jeho cílem je modernizace a rozšíření evropské energetické infrastruktury, která je nezbytná pro urychlení elektrifikace a dosažení klimatické neutrality.

Komise balíček **předložila** v prosinci loňského roku. Kompromis navržený kyperským předsednictvím přijali ministři po několikaměsíčních jednáních. Otevírá se tak cesta k zahájení jednání s Evropským parlamentem, která se očekávají na podzim.

V průběhu vyjednávání členské státy upravily některé prvky původního návrhu Komise. Podle

pozice Rady nemá být mechanismus „tichého souhlasu“ při povolování připojení k síti zaveden jako povinný, ale pouze jako dobrovolný. Tichý souhlas, tedy situace, kdy je žádost o připojení považována za schválenou v případě, že provozovatel distribuční soustavy neodpoví ve stanovených lhůtách, totiž může představovat významná technická rizika pro provozovatele sítí. Z návrhu Komise bylo rovněž vypuštěno automatické schvalování žádostí o připojení k síti a byly prodlouženy lhůty pro připojení menších projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie, skladování a dobíjecí infrastruktury pro elektromobily.

Rada ve svém přístupu podpořila vytvoření společného rámce pro plánování rozvoje sítí v odvětví elektřiny, vodíku a plynu. Tento rámec má zahrnovat centrální scénář, který vypracuje Komise na základě podnětů členských států. Pozice Rady zároveň posiluje roli členských států a upřesňuje, že scénář bude zohledňovat národní energetické a klimatické plány, regionální specifika i rozdíly v cenách energií. Součástí budou také pravidelné dvouleté analýzy citlivosti, které mají reagovat na vývoj trhu a aktuální potřeby v oblasti energetické infrastruktury.

Dohoda v Radě přináší i úpravu pravidel pro

využívání příjmů z přetížení sítí, tedy finančních prostředků vznikajících z rozdílů cen elektřiny mezi oblastmi v situaci omezené přenosové kapacity. Namísto okamžité povinnosti vyčlenit 25 % těchto prostředků na přeshraniční projekty bude tento podíl postupně navyšován až na 25 % v roce 2031.

Dohodnuté změny odrážejí snahu členských států ponechat si dostatečný prostor pro vlastní rozhodování a reflektovat odlišnosti svých energetických mixů. Současně ministři zachovali klíčové pilíře balíčku, zejména důraz na koordinované celoevropské plánování sítí, posílení pravidel pro přeshraniční infrastrukturu a urychlení povolovacích procesů.

V Evropském parlamentu jsou návrhy balíčku projednávány ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), který se nachází ve fázi přípravy zprávy a pozměňovacích návrhů před přijetím parlamentního postoje.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

IRSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ
RADY EU

IRSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ RADY EU

Předsednictví Rady EU přechází od 1. července z Kypru na Irsko, které se této úlohy ujímá již poosmé. V době nestabilního globálního prostředí zvolila irská vláda pro letošní předsednictví motto: „V jednotě je síla“ a zdůrazňuje, že Evropa má v klíčových oblastech prostředky k rozhodnému a koordinovanému jednání. Program předsednictví je strukturován kolem tří vzájemně propojených oblastí: evropské konkurenceschopnosti, evropských hodnot a evropské bezpečnosti.

V oblasti konkurenceschopnosti se Irsko zaměří na podporu prosperity a ekonomického růstu. Klíčovým nástrojem má být plán „**Jedna Evropa, jeden trh**“, na němž se shodly Evropská komise, Rada i Evropský parlament. Jeho cílem je vytvořit podmínky pro zvýšení produktivity a posílení ekonomické odolnosti Unie, přičemž

součástí této agendy je i zjednodušování regulace.

Druhým pilířem jsou evropské hodnoty. Unie je založena na úctě k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti a právním státu. Podle Irsku je právě ochrana těchto principů zásadní nejen pro fungování Unie, ale také pro její postavení ve světě. V současné době globální nestability je proto klíčové tyto hodnoty aktivně bránit a obhajovat v Evropě i ve světě.

Třetím pilířem je bezpečnost. V kontextu pokračující ruské agrese vůči Ukrajině, konfliktů na Blízkém východě a rostoucího spektra nových hrozeb chce Irsko posílit schopnost EU reagovat. Důraz bude kladen na rozvoj obranných kapacit a širší investice do bezpečnosti ve všech jejích dimenzích.

Jednotlivé pilíře irského předsednictví nejsou izolované, ale vzájemně se doplňují. Irsko proto plánuje intenzivně pracovat na legislativních návrzích ve všech těchto oblastech i na průřezových tématech. Jak uvedla irská velvyslankyně při EU: „Na průsečíku těchto priorit se nachází víceletý finanční rámec, podpora Ukrajiny, která představuje horizontální výzvu napříč politikami, otázka dalšího rozšíření EU i globální angažovanost

EU.“

Jedním z nejdůležitějších úkolů irského předsednictví bude vytvořit podmínky pro včasné dosažení dohody o víceletém finančním rámci pro období 2028 až 2034. Irsko hodlá během druhé poloviny roku 2026 intenzivně usilovat o to, aby členské státy přijaly potřebná rozhodnutí ještě v průběhu roku. **Diskuse** o budoucím rozpočtu přitom patří k nejcitlivějším tématům evropské agendy, protože se dotýká priorit financování i příspěvků jednotlivých států..

Pozornost bude věnována také **balíčku k technologické suverenitě**, návrhu **zákona o průmyslovém akcelérátoru (IAA)**, včetně diskuse o nastavení evropských preferencí, či režimu **EU Inc**. Dále půjde o legislativu v oblasti energetiky (irské předsednictví prezentuje ambici uzavřít balíček opatření pro evropské sítě a pokročit s nadcházejícím balíčkem opatření pro energetickou bezpečnost), Unii úspor a investic i bezpečnostní iniciativy. Současně se předsednictví zaměří na cílenou podporu kritických a zranitelných odvětví evropské ekonomiky.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

EVROPSKÁ OBCHODNÍ
PENĚŽENKA

EVROPSKÁ OBCHODNÍ PENĚŽENKA

Rada dne 9. června přijala svůj postoj k návrhu Komise na vytvoření evropských obchodních peněženek (European Business Wallets – EBW).

V tzv. **obecném přístupu vymezila svou vyjednávací pozici před zahájením jednání s Evropským parlamentem o konečné podobě nařízení.**

Zavedení evropských obchodních peněženek má podnikům nabídnout řadu praktických funkcí s cílem posílit jejich efektivitu a konkurenceschopnost. Společnosti budou moci ověřovat identitu svých obchodních partnerů a digitálně prokazovat svou vlastní, pružně vytvářet, ukládat a sdílet důvěryhodné dokumenty, včetně ověřených licencí, povolení a certifikátů, a rovněž dokumenty elektronicky podepisovat, opatřovat časovým razítkem či pečeti. Peněženky také umožní delegovat právní pravomoci na zástupce a zajistí bezpečnou komunikaci s jinými podniky i orgány veřejné správy prostřednictvím

jednotného, efektivního digitálního kanálu. Tyto funkce by měly snížit administrativní zátěž a zjednodušit přeshraniční podnikání v rámci EU.

Ve svém vyjednávacím postoji Rada zdůraznila, že Evropské obchodní peněženky mají doplňovat stávající národní systémy pro komunikaci mezi podniky (B2B) a mezi podniky a veřejnou správou (B2G), nikoli je nahrazovat. Zároveň potvrdila, že digitální úkony prováděné prostřednictvím peněženek budou obecně právně rovnocenné tradičním postupům, přičemž nadále zůstávají zachovány vnitrostátní administrativní a procesní požadavky. Rada rovněž upřesnila, že navrhovaný autorizační systém nemá dopad na existující plné moci a právní mandáty podle národního či unijního práva. Významnou část dohody tvoří opatření k posílení kybernetické bezpečnosti, zejména zpřísnění podmínek pro poskytovatele evropských obchodních peněženek, zavedení detailnějších požadavků na jejich autorizaci a větší zapojení vnitrostátních dozorových orgánů v případě porušování pravidel.

Zavedení evropských obchodních peněženek je součástí širší iniciativy „Jedna Evropa, jeden trh“, která má za cíl usnadnit podnikání v rámci EU. Smyslem je více propojit jednotlivé země,

podpořit digitalizaci, posílit konkurenceschopnost evropských podniků a zároveň vytvořit prostor pro nové inovace. V České republice vývoj a implementaci peněženek koordinuje Digitální a informační agentura (DIA), která projekt připravuje tak, aby vyhovoval evropským standardům.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÍCELETÝ FINANČNÍ
RÁMEC EU

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC EU

Rada EU se dne 16. června dohodla na částečných vyjednávacích postojích ke stěžejním prvkům příštího víceletého finančního rámce na období 2028 až 2034. Vedle zjednodušení struktury rozpočtu prostřednictvím národních a regionálních partnerských plánů (NRPP) schválila také vytvoření nového Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF) a nástroje Globální Evropa. Tyto kroky představují mandát Rady k zahájení jednání s Evropským parlamentem.

Zavedení NRPP představuje významnou změnu v architektuře rozpočtu. Podle návrhu nařízení by každý členský stát připravil jeden souhrnný plán, který nahradí dosavadní oddělené programy v oblastech soudržnosti, zemědělství, rybolovu, migrace, bezpečnosti či sociální politiky. Přidělování finančních prostředků členskými státy by se nově

odvíjelo od těchto plánů investic a reforem. Současně by členské státy musely dosahovat stanovených strategických cílů na úrovni EU a plnit dohodnuté milníky, na jejichž základě by byly prostředky postupně uvolňovány. Rada ve své pozici zdůrazňuje potřebu větší flexibility při přípravě plánů a výběru priorit podle národních potřeb.

Součástí dohody je také zřízení Evropského fondu pro konkurenceschopnost, který má být jedním z hlavních pilířů budoucího rozpočtu. Jeho cílem je posílit inovace, snížit strategické závislosti a zvýšit globální konkurenceschopnost evropské ekonomiky. Fond sjednotí 14 stávajících nástrojů do jednoho rámce a bude fungovat na základě jednotných pravidel a jednoho portálu pro podávání žádostí. Investice budou směřovat do čtyř klíčových oblastí: čisté transformace a dekarbonizace průmyslu, zdraví a bioekonomiky, digitálních technologií a oblasti bezpečnosti včetně obranného průmyslu a vesmíru. Důraz je kladen na kombinaci veřejných a soukromých zdrojů a na provázanost s dalšími programy EU, zejména Horizont Evropa a InvestEU, přičemž posílena má být i role členských států při řízení fondu.

Rada se zároveň dohodla na postoji k nástroji Globální Evropa, který bude hlavním finančním nástrojem EU pro vnější činnost v období 2028 až 2034. Nový rámec sjednocuje dosavadní programy do jednoho nástroje, zvyšuje jeho flexibilitu a klade důraz na podporu rozšíření, sousedství i schopnost reagovat na aktuální globální výzvy. Posiluje se přitom i role členských států při určování strategických priorit a dohledu nad využíváním prostředků.

Částečné vyjednávací postoje nezahrnují finanční objemy budoucího rozpočtu ani tzv. horizontální otázky, které jsou projednávány separátně. O těchto klíčových tématech následně diskutovali prezidenti a premiéři členských států v širší politické debatě nad konkrétním kompromisním návrhem kyperského předsednictví na červnové Evropské radě. Členské státy však zůstávají rozdělené jak v otázce celkového objemu, tak struktury rozpočtu

Skupina „přátel soudržnosti“, zahrnující šestnáct převážně jižních a východních států včetně České republiky, požaduje zachování silného financování tradičních politik EU, zejména soudržnosti, zemědělství a rybolovu, které považuje za klíčové pro

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÍCELETÝ FINANČNÍ
RÁMEC EU

konkurenceschopnost, potravinovou bezpečnost a územní soudržnost. Naproti tomu skupina „šetrných“ států odmítá růst výdajů a prosazuje zásadní revizi rozpočtových priorit.

Předseda Evropské rady António Costa usiluje o dosažení dohody do konce roku 2026, aby bylo možné následně zahájit jednání s Evropským parlamentem a včas přijmout potřebnou legislativu. To by zajistilo plynulé čerpání unijních prostředků od ledna 2028. **Závěry** Evropské rady proto vyzývají irské předsednictví, aby do říjnového summitu výrazně pokročilo v přípravě vyjednávacího rámce. Řada členských států však zároveň signalizuje, že nechce být tlačena pevnými termíny a upřednostňuje kvalitu a vyváženost dohody před její rychlostí, i za cenu delšího vyjednávání.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

JADERNÁ RENESANCE
JAKO UNIJNÍ NUTNOST

JADERNÁ RENESANCE JAKO UNIJNÍ NUTNOST

Letošní ročník konference NuclearEurope 2026 ukázal, že evropská energetická politika prochází zásadním obratem. V době rostoucí geopolitické nestability a narušení globálních dodavatelských řetězců se diskuse unijních lídrů i zástupců průmyslu zaměřila na jediné téma, a to zajištění energetické suverenity EU, bezpečnosti dodávek a průmyslové konkurenceschopnosti.

Evropský komisař pro energetiku Dan Jørgensen na konferenci potvrdil, že pro úspěšnou transformaci a nezávislost na dovozu fosilních paliv musí obnovitelné zdroje a jaderná energetika fungovat souběžně. Tento pragmatický přístup sdílí i zástupci členských států. Zatímco Nizozemsko a Rumunsko plánují vedle velkých bloků i masivní rozvoj malých modulárních reaktorů (SMR), Polsko vnímá jádro jako jedinou možnou náhradu za uhlí,

kteří zemi umožní splnit čisté standardy a zapojit domácí firmy do dodavatelských řetězců. Potřeba stabilních zdrojů se stává naléhavou i kvůli varovným signálům z trhu.

Prezidentka Catalyse Europe, bruselského think-tanku zaměřeného na evropskou hospodářskou, technologickou a průmyslovou politiku, Ann Mettler v jedné z panelových diskusí upozornila na příklad Německa, jehož průmysl se po úplném odstavení jádra v roce 2023 ocitl ve volném pádu. Evropa navíc v současnosti prohrává technologický závod s USA a Čínou v oblasti umělé inteligence. Provoz nových datových center totiž vyžaduje obrovské množství stabilní elektřiny, kterou kvůli přísným zeleným regulacím unie nedokáže bez jádra zajistit. Na nutnost věcné diskuse bez ideologických předpokladů v tomto kontextu upozornil i komisař pro klima Wopke Hoekstra, podle něhož poptávku hnanou AI bez jádra pokrýt zkrátka nelze. Největší překážkou pro nasazení nových projektů však zůstává financování a efektivní řízení rizik.

Benjamin Sauer ze společnosti McKinsey & Company poukázal na to, že úspěch nové jaderné éry závisí na snížení kapitálových nákladů prostřednictvím standardizace

a vládních záruk. Ředitel pro jadernou energii při Evropské komisi Jan Pánek i zástupci bankovního sektoru se shodli, že kvůli obrovskému finančnímu rozsahu nemohou projekty ležet pouze na veřejných rozpočtech. Veřejné peníze musí sloužit primárně jako inteligentní impuls pro motivaci soukromých investorů.

Ačkoliv předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen nedávno označila dřívější potlačování jádra za strategickou chybu, v praxi legislativa stále pokulhává. Jaderná energie má v unijní taxonomii stále znevýhodněný status „přechodné aktivity“. Zástupci průmyslu proto unii jasně vzkazují, že investoři nepotřebují privilegia, ale předvídatelnost, rychlé povolovací procesy v rámci chystaného nařízení Industrial Accelerator Act a rovné podmínky na trhu. Pokud chce Evropa zůstat globálním hráčem, musí politické deklarace o jaderné renesanci co nejdříve přetavit v konkrétní legislativní kroky.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)CENY ELEKTŘINY-
ROČNÍ BILANCE

CENY ELEKTŘINY- ROČNÍ BILANCE

V současném světě politických i ekonomických zvrátů zastará málokterá informace tak rychle, jako zpráva o tom, kolik stojí kilowatthodina elektřiny nebo kubický metr zemního plynu. Ceny energií jsou volatilní v porovnání vývoje z jednoho dne na druhý. Přesto má smysl ohlédnout se zpět za „historickým“ vývojem, neboť tyto informace pomáhají lépe pochopit faktory a situace, které na ceny nejdůležitějších ze všech komodit působí. Proto jsme zde připravili stručný přehled výsledků **zjištění Eurostatu, stavějící převážně na výsledcích vývoje do konce roku 2025.**

Jak se v souhrnném pohledu vyvíjely ceny elektřiny pro domácnosti a jak pro ostatní odběratele?

V porovnání s druhým pololetím roku 2024 se v odpovídajícím půlroce roku 2025 ceny elektřiny vyvíjely v EU velmi diferencovaně; nešlo o jeden celkový trend. Hlubší analýza příčin tohoto jevu je nad možnosti našeho formátu, obecně lze snad konstatovat, že ceny v jednotlivých členských státech v hodnoceném období reagovaly spíše na domácí situace než na globální trendy – velmi hrubě řečeno, na probíhající ruskou agresi na Ukrajině si už evropské trhy zvykly a blokáda Hormuzského průlivu byla v té době ještě otázkou dvou měsíců vzdálené budoucnosti. Každopádně v druhé polovině roku 2025 vzrostly ceny pro domácnosti oproti dtto roku 2024 v 17 a poklesly v 10 státech EU. Největší růst postihl Rumunsko (+56,8 %), největšímu poklesu se těšili domácnosti na Kypru (-14,7 %). Zákazníkům mimo domácnosti ceny v EU v průměru klesaly jak v prvním pololetí 2025 (vůči dtto 2024), a to o 3,5 %, v druhém pololetí pak dokonce o 5,4 %. Nejdražší elektřinu v tomto segmentu zákazníků mělo Irsko –

0,2552 EUR/kWh, nejlevnější Finsko – 0,0748 EUR/kWh.

Jak se vyvíjely ceny elektřiny pro domácnosti ve srovnání jednotlivých členských států ?

Nutno předeslat, že v této statistice definuje Eurostat kategorii spotřebitelů – domácností (household consumers) – jako středně velkých spotřebitelů s roční spotřebou mezi 2500 a 5000 kWh. Nejvyšší ceny v druhém pololetí 2025 v tomto segmentu byly v Irsku (0,4042 eur/kWh), Německu (0,3869), Belgii (0,3499) a Dánsku (0,3312). Na druhé straně nejlevnější proud byl v Maďarsku (0,1082), na Maltě (0,1282) a v Bulharsku (0,1335). Průměr EU činil 0,2896 eur/kWh, tím pádem ceny v Irsku byly o zhruba 40 % vyšší a ceny v Maďarsku o více než polovinu nižší oproti evropskému průměru. Nad průměrem byla i ČR s 0,3217 eur/kWh.

Jak se na vývoji cen podílejí daně?

Daně se v EU podílely na ceně elektřiny pro domácnosti v průměru zhruba 30 %. Tento

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

**ENERGETICKÉ DOPADY
ROZVOJE AI**

poměr v zásadě odpovídá stavu před 10 lety, tj. v roce 2015 s tím, že jen v době politicky motivovaných zásahů do výše daní od počátku energetické krize koncem roku 2021 a během prvních roků války byly daně výrazně nižší (s minimem v druhé polovině roku 2022, kdy byly prakticky v souhrnu EU poloviční; logicky – byla to doba nejakutnější reakce na tržní šok způsobený napadením Ukrajiny Ruskem).

Jak to vypadá v reálném ekonomickém srovnání váhy ceny elektřiny pro domácnosti, resp. kupní síly podle států?

Samozřejmě výše uvedené nominální hodnoty samy o sobě nevypovídají o reálné proporcii ceny elektřiny vůči celkové spotřebě, resp. kupní síle domácností v jednotlivých státech. Eurostat zveřejnil i údaje o ceně elektřiny v podobě tzv. standardu kupní síly (power purchasing standard = PPS). Tady už na tom byla ČR ve srovnání s ostatními státy hůře, resp. s hodnotou PPS 38,65 PPS/100 kWh byla cena druhá nejvyšší za Rumunskem (49,52). Rozdíl od dalších států za námi ale nebyl až tak strmý – třetí bylo Polsko s 37,15, další pak Německo s 34,65 a Irsko – „vítěz“ v nominální ceně –

s 34,15. Vyšší hodnotu PPS/100 kWh než 30 pak měly ještě 4 další země.

A jak dopadly ceny pro zákazníky vyjma domácností?

Eurostat ve zveřejněném přehledu sleduje „non-household“ zákazníky jako specifický segment – středně velké subjekty se spotřebou mezi 500 a 2000 MWh. I v této kategorii byly nejvyšší ceny v Irsku (0,2552 eur/kWh), na druhém místě na Kypru (0,2429) a na třetím v Německu (0,2264). Nejnižším cenám se v této kategorii těšili zákazníci ve dvou skandinávských zemích – ve Finsku to bylo 0,0748 a ve Švédsku 0,0970 eur/kWh. Průměr EU činil 0,1867 eur/kWh a prakticky na stejné úrovni, resp. mírně pod tímto průměrem skončily v druhé polovině roku ceny v ČR (0,1825 eur/kWh). Ve srovnání s koncem roku 2024 ceny ve většině států pro tento typ zákazníků poklesly, někdy až výrazně (to je případ i ČR – pokles činil téměř 10 %). Pouze v Rumunsku, ve Švédsku, v Bulharsku, Belgii, na Slovensku a na Maltě (tam ovšem nepatrně) ceny vzrostly.

Liší se nějak členské státy ve srovnání cen pro „household“ a „non-household“ kategorie Eurostatu?

Sám Eurostat takové srovnání nezveřejnil, porovnali jsme proto sami tyto dvoje ceny pro některé případy. Česká republika je v tomto ohledu blízka průměru EU – ceny pro domácnosti byly na konci roku 2025 1,76x vyšší oproti cenám pro „non-household“ (připomínáme, že se nejedná o kategorie odpovídající všem domácnostem a všem „ne-domácnostem“, viz definice obou kategorií podle roční spotřeby). Velmi podobně na tom bylo sousední Německo s poměrem 1,70. Naopak Maďarsko a Bulharsko evidentně upřednostňuje ceny pro domácnosti – v Maďarsku činí tento poměr 0,5 (ceny pro domácnosti byly poloviční), v Bulharsku 0,94.